

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: אברהמי	שם פרטי: גד
---------------------	----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: אברם	בלועזית Abram
שם פרטי איתו נולדתי: טדי	בלועזית Teddy
שנת לידה: 1934	מין: זכר
עיר לידה: פיאטרה ניאמץ	בלועזית Piatra Neamt
ארץ לידה: רומניה	
שם פרטי ושם משפחה של האב: יעקב אברם	שם פרטי ושם נעורים של האם: רבקה
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: פיאטרה ניאמץ	בלועזית Piatra Neamt
ארץ המגורים: רומניה	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) השכלה יסודית	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה) תלמיד
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) פיטרה ניימץ	חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא) "השומר הצעיר"
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) פיטרה ניימץ	
במידה והיית בגטו, ציין את שמו	בלועזית
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו	בלועזית
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:	תאריך השחרור: מאי 1948
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו: פמגוסטה בקפריסין 51 (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)	ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור ארץ ישראל
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממת' עד מת':	שנת עליה: 1948
1947 ועד מאי 1948	במידה ועלית באנייה, ציין את שמה אוניית "פניורק"

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי וגדלתי בעיר פיאטרה ניאמץ, ברומניה קומה שנייה בבניין דירות. מתחת ביתי הייתה חנות של ספר, שהיה דודי, אח של אימי. קראו לו אילייה ושם הוא גם גר. חיינו בדירה בת שני חדרים, שלושה אחים ושני הורים. לאחי הגדול קוראים אברהם, ולאחי האמצעי שאול. למדתי בבית ספר יהודי בעיר, הבית ספר לא היה קרוב לביתי, וכל בוקר הלכנו מרחק רב בכדי להגיע ללימודים. חברי ילדותי היו יהודים, לא זוכר את שמותיהם, אך גם היו לי חברים גויים עד שהתחילה המלחמה. אבי עבד בבית חרושת לעץ, שמו של אבי היה יעקב וברומנית קראו לו ינקו, הוא עבד בתור מחסנאי במפעל. כתוצאה מהמלחמה זרקו את אבי מהמפעל, והוא מצא עבודה במפעל שמנים בתור מלווה נהגים. בגלל שמו של אבי אברם ינקו, שהיה גיבור בהיסטוריה הרומנית. שמו עזר לו להתקבל לעבודה, וכאשר היו מסיעים את השמנים ממקום למקום, המשאית של אבא הייתה עוברת בכל המחסומים ביתר קלות, לאחר שראו את שמו של אבי. אימי הייתה עקרת בית. בבית היינו שומרים כשרות, ומקיימים את כל חגי ישראל כהלכתם, ראש השנה ויום כיפור. היה לנו בית כנסת, שהיה ממקום בעיר התחתית. אני זוכר את השבתות ואת אימי מדליקה נרות שבת.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

בזמן שפרצה המלחמה, יחסם של הגויים השתנה כלפינו. הוכרחנו לענוד תלאי צהוב, ואסרו עלינו לצאת בלילות מהבתים. אך בכל זאת המשכנו ללכת לבית הספר. ברומניה, הייתה קבוצה פשיסטית בשם "החולצות החומות" שהיו מציקים ליהודים ומרביצים להם. היינו צריכים לשחד את השוטרים, בכדי שיפטרלו סמוך למקום מגורינו, וישמרו עלינו. הייתי אז בן 8 שנים, אני זוכר מקרה שנחרט בזיכרוני, פעם אחת יצא אבי לקנות סיגריות בשעת הלילה, ואני יצאתי עמו. ה"חולצות החומות" תפסו אותנו, והכו את אבי מכות נמרצות. אני זוכר שאבי צעק לי לברוח, ברחתי מהמקום ובאתי הביתה. בסופו של דבר, עוברי אורח מצאו את אבי מוטל ברחוב, והביאו אותו הביתה. טיפלנו בו בבית עד שהחלים, אבי היה בן 40 לערך. אחי הגדול אברהם, עבד כמנהל חשבונות בשביל הצבא, כמו אזרח עובד צבא, כשלקחו את כל היהודים למחנות ריכוז, לקחו גם את אחי אך מכיוון שהוא היה מקושר, והיו לו הרבה חברים בצבא, הצליחו להוציא אותו משם. אחי השני שאול, היה במחנה ריכוז על גבול רומניה הונגריה, שם הוא בנה תעלות להגנה. אחי עד היום לא מוכן לדבר על התקופה הזו בחייו, הייתי חבר בארגון השומר הצעיר מגיל 9 בערך, בשבת זבולון, בגדוד חיים ארלוזורוב. הייתי בשומר עד שנת 1947 לערך.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

ואז השומר שכנעו את הוריי, לקחת אותי מביתי במטרה לעלות אותי ארצה. הוריי הסכימו, ובשנת 47 עליתי בעליית הנוער, על אונייה בשם "פניור". היינו מלא אנשים, נדחסנו בבטן האונייה, וישנו על דרגשים. אני זוכר את הצפיפות שהייתה שם, כשהגענו קרוב לישראל הוכרחנו להסתובב, ונשלחנו למחנה עקורים בקפריסין. כשהגענו לקפריסין, הכניסו אותנו למחנה שהיה מוקף בתיל ובתוכו היו אוהלים. אני זוכר כשנכנסנו מצד אחד היו האצ"ל, ומהצד השני השומר הצעיר. הבריטים, שהובילו אותנו לתוך המחנה, היו צריכים לגונן עלינו, מכיוון ששני הארגונים היו רבים אחד עם השני כל הזמן. במחנה ישנו כל שני ילדים על מיטה אחת, אני זוכר כשהגעתי למחנה, נעליי היו כבר בלויית, את כל בגדינו השארנו לפני העלייה לאונייה. המתנה שקיבלתי בקפריסין, זה נעלי אישה ואת מחלת העור ה"בפסורייזיס". אני זוכר שסבלתי מגירודים נוראים, כנראה זה נגרם לי מהטראומה שחווייתי, בזמן המלחמה ומהמצב בו התנתקתי ממשפחתי, הוריי ואחיי נשארו ברומניה, הם עלו ארצה בשנת 51. במאי 48 שוחררנו ממחנה העקורים ועלינו ארצה.

נא ספרי/ על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

הגעתי לארץ בגיל 13, בהתחלה שלחו אותנו למעברה ברעננה, שם ישנו באוהלים ורק לאחר מכן נשלחנו לבן שמן. אני זוכר שליוותה אותי תחושה של בדידות, בלי הוריי ואחיי, הייתי די עצוב ובודד, הסתגלות למקום חדש ולאנשים חדשים, אך בכל זאת לא התגעגתי לרומניה, משם אין לי זיכרונות טובים, הטלאי הצהוב והעוצר בלילות. חלק מהילדים שהיו איתי באונייה, עברו לקיבוץ עין החורש, אותי לא קיבלו לקיבוץ משום שלטענתם הייתי גדול מדי (בן 13). נשארתי בבן שמן, ולאחר מכן עוד שנה בקיבוץ יקום, שם סיימתי 12 שנות לימוד. בשנת 51, התגייסתי לצבא. באותה שנה הוריי עלו ארצה, למעברת מגדל גת (אשקלון). שנה אחר כך עלו אחיי. התגייסתי לנח"ל, עברתי קורס מכ"ים, וקורס קצינים. השתחררתי בשנת 56 לאחר מלחמת סיני, והתחתנתי עם אשתי פנינה שהכרתי בצבא. לאחר כשנה, נולד לי בני הראשון, וגויסתי למילואים בגבול עזה. שם גם נפצתי, כשעליתי על מוקש. באותה תקופה נתנו לי נכות, לא רציתי לקבל מכיוון שזו הייתה בושה לקבל נכות, זו הייתה תקופה שבה האמנו שאני צריך לתת למדינה ולא להיפך. לאחר מכן, עבדתי בקק"ל תקופה קצרה, עד שהתחלתי לעבוד בתעשייה האווירית, עבדתי שם במגוון תפקידים במשך 35 שנה, כיום יש לי שלושה ילדים ועשרה נכדים.

המסר שלי: 1. אני מאמין, שכל יהודי וציוני חייב לעלות ארצה אין ישראל בשלט רחוק.

2. הנוער חייב לצאת לעבוד ולבנות, צריך שיהיה סדר עדיפויות בחיים, אני התחלתי מאפס ובניתי את חיי למרות כל הקשיים אבל המשכתי לעבוד.

3. לא צריך לשאול מה המדינה עשתה בשבילי, אלא מה אני נתתי בשבילה, צריך ללמוד להסתפק במועט.

ראיון: רואי עומרי, פתח – תקווה,

יולי 2013